

Forord:

Et enigt byråd godkendte i januar 2023 procedure og tidsplan for udarbejdelse af budget 2024-2027. I den forbindelse blev det fastlagt, at jeg som borgmester skulle udarbejde et budgetforslag til fremlæggelse på byrådets budgetkonference, der ligeledes er oplæg til Økonomiudvalgets budgetforslag til byrådets 1. behandling.

I dette forord vil jeg redegøre for, hvilke overvejelser og prioriteringer, der ligger bag årets budgetforslag.

Budget 2023-2026

Da byrådet sidste år indgik budgetaftalen for 2023-2026, var vi allerede bekendt med, at Solrød Kommune har en strukturel ubalance mellem kommunens forventede udgifter og indtægter. Kommunens kassebeholdning muliggjorde dog, at vi ikke var nødsaget til at finde akutte besparelser.

Budget 2023-2026 blev således kendetegnet ved, at byrådet valgte at fastholde et uændret serviceniveau, hvilket resulterede i et træk på kassebeholdningen på 45,8 mio. kr. for regnskabsåret 2022. På den måde købte vi os tid til at foretage et grundigt og velovervejet budgetarbejde, som skulle rette op på den strukturelle ubalance fra 2024 og frem.

Borgerne foretrækker øget brugerbetaling

I borgertilfredshedsundersøgelsen fra 2022 spurgte Solrød Kommune ind til, hvilken løsning borgerne ville foretrække, hvis kommunens udgifter så ud til at stige. Hertil svarede størstedelen (33 procent ud af totalt 5.148 borgere), at de foretrak mere brugerbetaling. Til sammenligning svarede 32 procent "ved ikke", mens kun 24 procent foretrak en skattestigning.

På baggrund af ovenstående, og fordi skatten allerede er planlagt til at stige til landsgennemsnittet for at kunne dække de øgede udgifter til udligningsordningen, tager mit budgetforslag udgangspunkt i, at der ikke budgetteres med yderligere skattestigninger. I stedet arbejdes der med en kombination af effektiviseringer, ændret serviceniveau og øget brugerbetaling.

En ny budgetprocedure har fundet vej

Årets budgetproces har været kendetegnet ved en høj grad af gennemsigtighed og rettidig omhu. Allerede i maj måned har kommunens fagudvalg nemlig prioriteret det besparelser- og effektiviseringskatalog, som er blevet udarbejdet. Dette har muliggjort en tidlig høring af udvalgenes prioriteringer allerede inden sommerferien.

Udvalgenes prioriteringer af de enkelte effektiviserings- og besparelsesforslag samt de indkomne høringssvar har udgjort fundamentet for mit budgetforslag. Der er således ikke tale om et partipolitisk

budgetforslag fra min side af, men et udkast som forventes at kunne udgøre et realistisk forhandlingsoplæg for byrådets partier.

Høj kvalitet i de indkomne høringsvar

Muligheden for at afgive høringsvar af fagudvalgenes indstillinger til besparelser er blevet grebet af både kommunens brugerbestyrelser, medarbejdergrupper, faglige organisationer mv. Således er der modtaget 178 A4-siders høringsvar før sommerferien.

Formen på de enkelte høringsvar har været forskellig, ligesom indholdet i høringsvarene også har varieret. Generelt er høringsvarene kendetegnet ved at være i høj kvalitet, og de er for manges vedkommende også ganske konstruktive. Det vil jeg gerne sige tak for.

Stort overlap mellem udvalgsprioriteringer og høringsvar

I mange tilfælde har der været et stort overlap mellem udvalgenes prioriteringer og anbefalingerne i høringsvarene. På den baggrund er hovedparten af udvalgenes prioriteringer indarbejdet i mit budgetforslag.

Flere høringsvar har dog også givet anledning til at revurdere udvalgenes anbefalinger. Således er der eksempler på forslag, som blev anbefalet af udvalgene, men som er udgået/fjernet med afsæt i høringsvarene. Ligeledes er der eksempler på forslag, som helt eller delvist ikke kunne anbefales af fagudvalgene, men som er medtaget i budgetforslaget, da de er vurderet mindre indgribende end andre forslag af høringsparterne.

I tabellen nedenfor bringes en oversigt over sammenhængen mellem udvalgenes prioriteringer og forslag medtaget i budgetforslaget:

<i>Sammenholdt med udvalgsprioriteringen:</i>	ØU	FU	SU	NU	KU
Anvendte grønne forslag	27	10	21	8	4
Fjernede grønne forslag	4	3	2	1	3
Anvendte gule forslag	0	3	0	0	3
Anvendte røde forslag	0	1	2	0	0
Anvendte alternativer og ikke-prioriterede forslag	0	3	0	0	0

En holistisk tilgang til prioritering

Ikke så overraskende centrerer mange høringssvar sig om konsekvenserne for det givne område forslaget vedrører. Flere peger således på, at andre områder i højere grad bør holde for, så de eventuelle besparelser på deres eget område kan reduceres.

Det har derfor været nødvendigt at prioritere ud fra en holistisk tilgang. Først og fremmest har byrådets ønske om en forbedret driftsbalance skulle realiseres, hvilket i praksis betyder, at der er medtaget forslag, som både politikere, medarbejdere og borgere helst havde set sig foruden.

Ved udarbejdelse af handlekataloget er fagudvalgene blevet opfordret til at finde besparelser og effektiviseringer svarende til deres forholdsvis andel af den samlede budgetramme.

Tilgangen med at alle fagudvalg har skulle levere et lige stort procentuelt bidrag til besparelserne, er en metode, som er anvendt i tidligere sparerunder. Da effektiviserings- og besparelspotentialet ikke er lige stort på tværs af organisationen, er der dog en væsentlig risiko for, at enkelte områder rammes uforholdsvist hårdt, såfremt denne tilgang følges blindt. Med ovenstående in mente er der derfor foretaget en prioritering på tværs af fagudvalgene således, at der tages hensyn til konsekvenserne af de enkelte forslag ud fra henholdsvis høringssvar, faglige anbefalinger samt relevante benchmarking-tal for området.

Af eksempler herpå kan nævnes en rapport fra Index100, som konkluderer, at Solrød Kommune adskiller sig fra relevante sammenligningskommuner med relativt lave decentralt konterede udgifter til administrativt personale på skoleområdet. Ligeledes viser nøgletal fra Indenrigs- og Sundhedsministeriet, at Solrød Kommunes udgifter til folkeskolen pr. elev er ottende lavest blandt landets 98 kommuner. Skolevæsenet er samtidig kendetegnet ved, at en stor del af områdets økonomi er bundet op på personalelønninger, som kun i lille grad kan påvirkes. Det skyldes, at der er både nationale- og overenskomst-mæssige krav for, hvor mange lektioner børnene skal undervises i samt, hvor mange lektioner hver enkelt lærer må undervise.

Dette er dog ikke et udtryk for, at hele sektorområder har kunne fredes fuldstændigt. Alle har måtte bidrage for at få regnestykket til at gå op, men det er sket i forskellig udstrækning med afsæt i de enkelte områders økonomiske situation.

Solrød Kommune skal være en attraktiv arbejdsplads - både for ansatte og for politikere

I handlekataloget findes forskellige forslag, som ikke direkte påvirker opgaveløsningen på det enkelte område. Her kan blandt andet nævnes forslaget om at afskaffe henholdsvis julegaver og medarbejderarrangementer samt forslag om at forringe arbejdsvilkårene væsentligt for byrådet.

Særligt førstnævnte forslag er et gennemgående tema i høringssvar på tværs af organisationen i sådan et omfang, at rigtig mange forskellige områder gerne selv vil lægge beslag på den økonomi, som disse tiltag ville kunne frigive.

Realiteten er blot, at økonomien i disse forslag er relativ beskedent, hvis der kigges på tværs af organisationen. Pengene, der spares væk, kan kun bruges én gang. Sammenholdt med at en afskaffelse af den årlige julegave vil påvirke 1.525 medarbejdere, er det min vurdering, at pengene er godt givet ud på den anerkendelse, der ligger i at modtage en årlig gave fra sin arbejdsgiver.

I budgetforslaget er der derfor truffet et aktivt valg om at bibeholde henholdsvis julegaver, medarbejderarrangementer og ordningen "sund arbejdsplads" på et uændret niveau.

Hvad angår den politiske betjening, lægges der i budgetforslaget op til besparelser på henholdsvis vederlag, indkaldelse af stedfortrædere og forplejning. For at fastholde nuværende lokalpolitikere og tiltrække nye kompetente i fremtiden, er det dog vigtigt at have øje for, at arbejdsforholdene ikke skal reduceres til et niveau efter laveste fællesnævner. Honoreringen skal fortsat modsvare den arbejdsindsats, der lægges ligesom, at der skal afsættes penge til at klæde fagudvalgene godt på gennem eksempelvis relevante seminarer.

Tak for de mange bemærkninger og gode råd

Ud over den direkte feedback om hvorvidt forslagene i handlekataloget skal medtages eller ej, indeholder mange høringssvar konkrete anbefalinger og gode råd til implementering af forslagene. Netop den slags feedback er guld værd, når tiltagene skal føres ud i livet. Jeg har derfor en forventning om, at vi som organisation i videst muligt omfang lytter til jeres faglige input, når vi kommer til den konkrete implementering.

Et godt eksempel på feedback, som isoleret set ikke kaster mange penge af sig, er ønsket om at afskaffe introdagen for nye medarbejdere i sit nuværende format. Netop det ønske er medtaget i budgetforslaget med henblik på at frigøre de ressourcer, som er brugt på, at medarbejdere har deltaget i den obligatoriske introdag.

Afrunding

Det er aldrig en let øvelse at skulle finde besparelser for op imod 40 mio. kr. i en kommune af Solrøds størrelse. Det er dog min forventning, at byrådet vil træffe de nødvendige beslutninger, som giver Solrød Kommune et robust og stabilt økonomisk grundlag i årene frem. Forhåbentligt betyder det, at vi i årene frem kan se os fri for større sparerunder som denne, hvilket har været ambitionen med dette års budgetlægning.

Rigtig god arbejdslyst til byrådets medlemmer og til jer, som vælger at indsende høringssvar til budgetforslaget.

Emil Blücher
Borgmester

